

Dordtse Leerregels Hoofdstuk 3 en 4 par 11 en 13

Echt geloof 1 de Bijbel 2 de bekering 3 de Zaligmaker

Gemeente,

Wat is echt geloof dan wel? Vorige week hoorden we dat er ook schijn geloof is. Ongeloof dat als twee druppels water lijkt op geloof. Tenminste voorzover wij mensen kunnen zien en horen. En ik hoop dat wij allemaal in die spiegel hebben gekeken. Zoals alle discipelen vroegen toen Jezus zei: "en van u zal Mij verraden": "ben ik het Heere"? Ik hoop dat wij dat gedaan hebben. En niet eraan voorbijgegaan zijn, want dat is zo gevaarlijk.....

Dan wordt het nu tijd om te bezien wat dan echt geloof is. En daar heb je in feite maar weinig woorden voor nodig: echt geloof is zeker weten en vast vertrouwen zeg de catechismus. Echt geloof is Jezus Christus aannemen zoals Hij ons wordt aangeboden zegt de catechismus van Westminster. Echt geloof is alleen op Jezus rusten tot je zaligheid zou je kunnen zeggen. Kort en krachtig.

Maar vanavond knippen we het geloof ahw open. Zoals je een stroomdraad open kunt knippen. Het is één snoer dat verbindt met het electriciteitsnet. Maar als je iemand wilt leren hoe dat snoer eruit zit dan knip je hem open en laat je zien, kijk daar zitten verschillende draden in. Je heb snoeren die er wel net zo uitzien, maar van binnen toch anders zijn, dan zijn het geen stroomsnoeren. Geloven is 1 snoer: je kunt het in één zin zeggen: rusten op Jezus Christus tot je zaligheid. Maar als je wilt leren wat het is, dan knippen we dat snoer open en dan vinden we er drie draden. Dan is het een echt snoer, echt geloof.

1 de Bijbel

Het eerste is dan begin van par 11 dat het Evangelie wordt gepreekt, het verstand wordt verlicht, en we onderscheiden de dingen die van de Geest van God zijn. Ons verstand wordt verlicht zodat we dingen gaan zien die we voorheen niet zagen. Want we gaan zien wat de Heilige Geest openbaart. En de Heilige Geest openbaart de werkelijkheid in het Woord. We gaan zien wat de Bijbel zegt. Over God, over ons mensen, over de weg om gered te worden, over Jezus Christus. We raken overtuigd dat dat de Waarheid is. En als het licht wordt, dan zie ik dingen. Als het in mijn verstand licht word, zie ik bepaalde dingen. Ik zie voor me: ik moet sterven. En daar staat Gods rechterstoel. En dan is het hemel of hel. Ik zie dat, ik besef dat. Ik zie achter me: ik heb niet onberispelijk geleefd. Ik had dingen anders moeten doen. Ik draag een last met me mee van zonden. Ik zie omhoog: daar is de hemel, waar het

goed is. De heerlijkheid bij God. Eeuwig, oneindig, rijker dan wat dan ook op aarde. En daar is het Lam, staande als geslacht.

Er was misschien een tijd in je leven dat je verstand verduisterd was: je zag al die dingen niet. Je wilde het ook niet zien en dacht er niet over na. Er stonden allemaal dingen voor die je aandacht af deden leiden. Maar nu, met een verlicht verstand zie je voor je het sterven, achter je je leven liggen, boven je de heerlijkheid van de hemel. En dat doet je wat. Ja, dat houdt je bezig. Dat kan je aan het denken zetten.

We vertrouwen niet meer op hoe wij het aanvoelden. Want ja, je hebt van jezelf, van nature, of vanuit flarden van je opvoeding bepaalde ideeën en gedachtengangen. Je kunt bepaalde gedachten hebben over wat rechtvaardig is en wat niet. Over hoe slecht je bent als mens of niet. Over wat ik me voor kan stellen over straf, eeuwige straf en niet. Over hoe ik het aanvoel om vrede met God te krijgen. Hoe mijn geweten daarin port en knaagt en kwelt. Maar daar durf ik niet meer vanuit te gaan en op te bouwen. De Heilige Geest laat me zien wat het Woord daarover zegt. En laat me weten dat dat de enige betrouwbare weg is. Dat het Woord de waarheid is.

Geloven is dus niet een wat onbestemd gevoel. Een vaag gevoel van: ik heb wel rust van binnen. Ik weet ook niet hoe dat komt en waarop het gegrond is, maar het voelt alsof ik me geen zorgen hoeft te maken. Het voelt wel dat God dichtbij me is en ik ben niet bang meer. Ik kan niet zeggen waardoor of waarmee, maar het voelt wel veilig. Dat is geen geloof!

In echt geloof zit de eerste draad dat ik wil weten wat de Bijbel zegt over vrede met God. Ik ga vragen en zoeken hoe het Woord alle dingen belicht. Wat zegt de Bijbel? Je gaat zoeken in de Bijbel, je gaat zoeken naar gelegenheden om meer over de Bijbel te weten te komen, de kerkdiensten gaan je trekken en daar wil je zijn. We noteren dat het echte geloof samengaat met het Woord. Geloof en Woord hangen aan elkaar vast. En als het echt is en gezond blijft dat heel je geloofsleven zo. Geloof en Woord. Het Woord is de lamp voor je voet en het licht op je pad. Het Woord is de melk waar pasgeboren baby'tjes naar smachten, want dat is voedsel. Het Woord is ook de vaste spijs voor volwassen gelovigen. Hoe gezonder het geloof, hoe meer honger!

Nu moeten we goed kijken hoe de zin is opgebouwd in par 11. En de hoofdzin heeft een bepaald- de constructie die we in het oog moeten hebben. Namelijk: niet alleen..., maar ook. Dat is wel duidelijk hoe dat bedoeld is. Als je zegt: om met het openbaar vervoer in Utrecht te komen moet ik niet alleen naar Woerden fietsen, maar ook de trein nemen Woerden-Utrecht. Dat ik naar Woerden moet fietsen is

noodzakelijk. Anders kan ik nooit in de trein stappen. Maar als het daarbij blijft: ik fiets naar Woerden, dan ben ik nog niet in Utrecht. Als ik dan de stad Woerden inga of op het station blijf zitten kom ik niet in Utrecht. Niet alleen, maar ook.

De Geest doet niet alleen iets aan je verstand, maar ook iets in je hart. Want als alleen je verstand verlicht is, dan kun je nog alle kanten op. Als je op het station in Woerden staat, kun je nog de stad Woerden inlopen, kun je op het station blijven zitten, je kunt ook weer op de fiets stappen en terug naar Waarder rijden. En je komt nooit in de trein naar Utrecht. Dus als je verstand verlicht is, kun je nog alle kanten op. Je kunt een keurig net godsdienstig mens worden, aan de buitenkant, je kunt heerlijk zitten rusten en denken dat je er al bent, je kunt weer teruggaan, dat het over gaat. Het ebt weer weg, je was een tijdje van je leven enorm ermee bezig, stak er veel tijd in, maar het wordt van lieverlee minder, je gaat weer terug en het wordt weer donker in je verstand. En je wordt nooit wedergeboren, je blijft onbekeerd!

2 de bekering

De snoer van het echte geloof heeft een tweede draad. Dat de Heilige Geest doordringt in het hart. Je hart wordt geopend, vermurwt, zacht gemaakt, en besneden. Dus God doet niet alleen iets aan je verstand, maar ook in je hart. En nu moeten we heel goed zuiver de Bijbel verstaan. Want waar heeft je hart, Bijbels gezien, mee te maken? Dat is niet met je gevoel. Het gevoel zetelt in de nieren of in je verstand. Terwijl het hart in de Bijbel wordt verbonden met de wil. Het hart is de stuurhut van het leven, daar wordt de richting bepaald. Dat blijkt ook uit par 11, want daar wordt na het hart ook gesproken over de wil. Die wordt levend, goed, gewillig, gehoorzaam. Dus we noteren eerst dat het echte, het wezenlijke van geloof niet zit in het gevoel. In het heftige gevoel. Er kan veel gevoel zijn, zonder bekering. En er kan weinig of geen, of tegenovergesteld gevoel zijn terwijl er wel bekering is. Maar het wezenlijke van geloof zit hem in het hart, dat is in de wil.

Dus geloof gaat samen met bekering. De richting. De Heilige Geest keert de richting om. De richting die van God af is en naar de zonde toe. Dat wordt omgekeerd. Naar God toe ipv van Hem weg. Ten aanzien van God. Hem liefhebben ipv haten. Naar Hem toevluchten ipv Hem ontlopen. Naar Hem verlangen ipv van Hem weg willen. Ten aanzien van de zonde: haten en berouw ipv liefhebben. Van wegvluchten ipv naartoe lopen. Bestrijden ipv aanhalen. Ervan weg willen ipv ernaar toe willen. Ten aanzien van de wet. Die liefhebben ipv haten. Die willen handhaven ipv ombuigen. Daarvoor buigen ipv omheen willen draaien. Ten aanzien van Jezus Christus: Hem aanroepen ipv Hem niet nodig hebben. Tot Hem komen ipv zonder Hem kunnen.

Hem moeten hebben ipv buiten Hem rust kunnen vinden. Je kunt het kort zeggen: er is berouw over de zonde en verlangen naar de gerechtigheid. Psalm 119 zingt in je hart. Als je opensnijden zingt het in je hart: hoe lief heb ik Uw wet, het is mijn doel de ganse dag die ijverig te betrachten. Echt geloof. De draad van bekering zit daarin. Dat is de trein naar Utrecht zagezegd.

Het ijzer van je leven is omgebogen. De ijzeren staaf, van God af naar de zonde toe wordt omgebogen. Teruggebogen naar God toe en van de zonde af. En hoe gaat dat? Door het Evangelie. Denk aan die ijzeren staaf. Hoe krijg je een staaf van ijzer omgebogen? Eraan rukken en trekken, en op slaan en timmeren met de zwaarste hamer? Nee, misschien breek je hem stuk op den duur en hou je twee stukken over. Maar een smid doet zo'n ijzeren staaf in het vuur. En dan is de staaf om te buigen en om te vormen. De ijzeren staaf van je levensrichting in het vuur van het Evangelie. Van het Evangelie dat God genadig is en je zoekt. Dat Jezus Christus niet gekomen is om te verderven, maar om te behouden. Dat de Heere geen lust heeft in je dood maar in je bekering ten leven. Dat er ruimte is in Christus. En in dat vuur van Gods liefdesaanbod smelt de Heilige Geest je hart en je wil om. Wat duizend mokerslagen en duizend angsten niet lukt, dat doet de Heere door Zijn Evangelie. Ombuigen, omsmelten.

O ja, die staaf buigt zo weer terug. Als de Geest even loslaat, als ik me onttrek, ontruk aan Zijn invloed, dan trekt die staaf weer van God af en naar de zonde toe. Die staaf houdt altijd de warmte van het Evangelie nodig. Zodra hij eruit gaat zoekt hij weer zijn oude vorm. Dat is bekering. Geloof gaat samen met bekering.

En wat mag ik opleven dat daar de Heere, Zijn Geest voor zorgt. Dat God dit doet in een mensenleven. Dat de Heilige Geest doordringt in je hart en je wil ombuigt. Want mij lukt dat maar niet. Misschien al vaak geprobeerd om anders, beter te gaan leven. Minder te zondigen en meer voor God te leven. Soms leek het wel een beetje te lukken, soms een stuk minder. Maar ook toen het leek te lukken, toen dacht je bij jezelf als je eerlijk was: is dit nu echt, echt uit liefde, echt omdat ik verdriet heb over de zonde. Is er nou echt wat veranderd van binnen of is het alleen wat make up en cosmetica aan de buitenkant? Een andere kleur verf, maar het is precies dezelfde ijzeren staaf gebleven. Ik krijg me niet tot bekering. Mijn hart blijft hetzelfde. Maar God doet dat! De Heilige Geest doet dat! Door het vuur van het Evangelie. God is gewillig al ben je nog onbekeerd, God biedt je genade aan al ben je nog geen haar veranderd. Zo buigt de Heilige Geest je wil om.

Augustinus zei dat: Heere geef wat Gij beveelt en beveel dan wat U maar wilt. Wat de HEERE beveelt: bekering, bekeert u, mag ik bij Hem

terugbrengen: HEERE, bekeert U mij. Doe wat Gij beveelt. Dat is uitkomst!

3 de Zaligmaker

Dus het snoer van het geloof heeft twee draden in zich: de draad van buigen voor het Woord, en de draad van bekering. En dan de derde draad. Die eigenlijk de eerste is. God zij dank wel. Want je kunt er misschien wel wat van in verwarring raken. Aan de ene kant als je kijkt naar jezelf. Ja, die honger naar het Woord en die bekering, soms lijkt het er te zijn, en soms denk je: heb ik er wel iets van. Soms is dat sterk en soms is dat zwak. En een farizeer verlangde toch ook om voor God te leven en dat was toch ook weer niet wat het wezen moest. En aan de andere kant kun je wel eens in verwarring zijn als je naar andere mensen luistert. Die dan zeggen dat ze wel eens dat zij dit of dat hebben meegemaakt en dan denk ik, schrik ik, maar dat is bij niet zo. De één vertelt dat hij nachtenlang niet kon slapen zo tobte hij over zijn zonden en de eeuwigheid. Een ander zegt dat hij wel eens een nacht heeft wakker gelegen en alleen maar Psalmen heeft liggen zingen. En dat hij de volgende dag iedereen erover heeft verteld. En een volgende vertelt dat hij nog de plek en het uur kan aanwijzen toen hij bekeerd werd. Toen was het. En je denkt bij jezelf: oei maar dat heb ik nooit gehad, nee, nee, zo is dat bij mij niet gegaan. Zou het dan bij mij wel wat wezen? Of: zie je wel, dat het bij mij allemaal niks is?

Dat hoeft niet, daar hoeft je niet van schrikken. Zeker, bij die mensen die dat vertellen kan het zo gegaan zijn, maar dat hoeft niet bij iedereen zo. Dat het zo kan, is nog niet dat het zo moet. Er is verschil in. Net als bij een regenbui. Die heb je in verschillende soorten. Je hebt er met bliksemflitsen en donderslagen. Je hebt er met windstoten en orkaankracht. Je hebt er ook met windstilte en zonder onweersverschijnselen. Maar: het zijn allemaal regenbuien: het regent, de grond is nat.

Kijk, dat bedoelt par 13 als die zegt: de manier van deze werking kunnen de gelovigen niet volkomen begrijpen, maar zij stellen zich daarin gerust dat zij weten en gevoelen dat zij door deze genade van God met hart geloven en hun Zaligmaker liefhebben. Zij geloven. En dat is: de zaligheid zoeken buiten jezelf in Christus. De zaligheid zoeken buiten jezelf in Jezus Christus. In Jezus Christus, ons aangeboden in het Evangelie. Jezus Christus, in Wie vergeving is van zonden, overname van schuld. In Wie vernieuwing van hart is en verandering van wil. In Wiens bloed de zaligheid is. En Zijn bloed is zo krachtig, dat raakt nooit uitgeput, dat raakt nooit krachteloos. Daarin is ruimte en kracht voor duizend werelden.

Zoekt u de zaligheid in Hem? Dat is geloof. Geloof gaat altijd samen met overgave aan Jezus Christus. Geloof is overgave aan Jezus Christus. In echt geloof zijn bekering en Jezus altijd op elkaar betrokken. Het geloof vlucht tot Christus om Zijn bloed. En dat brengt tot verlangen om God te dienen en de zonde te haten. Maar dat verlangen om God te dienen en de zonde te haten dat brengt weer bij Christus, omdat dat zo gebrekkig lukt en zo boven mijn macht gaat. En zo zoek ik het weer buiten mezelf in Christus. En hoe meer ik het in Christus zoek hoe meer ik verlang om de zonde te bestrijden en naar God te leven. En des te meer merk ik dat me dat niet lukt en weer afbreekt en vlucht ik tot Jezus. Zo werkt dat op elkaar in en versterkt dat elkaar: Jezus en bekering, bekering en Jezus.

Geloven en hun Zaligmaker liefhebben. Hun Zaligmaker. De Zaligmaker van de gelovigen en dan ook mijn Zaligmaker. Dat is Hem toe eigenen. Dat Hij ook van mij is en ik van Hem. De kern, het hart van het geloof. Dat bestaat uit twee dingen. Je hebt een kop en een kom. Een opening en een uiteinde. En als je die in elkaar steekt dan hoor je 'klik'. Je hebt de opening, de kom van het aanbod, het Evangelie. Dat in Christus ruimte is en dat in Christus God gewillig is. Dat is de kom. En dan is de kop: de overgave, het vluchten, het zoeken buiten jezelf in Hem. En je komt tot Jezus. De kop. Het aanbod in Christus en de overgave van je ziel. Klik. Dat is het. Mijn Zaligmaker. Als die twee in elkaar grijpen: Gods aanbod en mijn overgave. Klik. Het zit in elkaar. Ik ben Zijn eigendom en Hij is mijn Eigenaar. Ik ben Zijn bruid en Hij is mijn Bruidegom. Ik ben Zijn gevondene en Hij is mijn Zaligmaker.

En daaraan kan getrokken worden, en daar kan speling in zitten, en daar kan druk op uitgeoefend worden, maar ze gaan nooit meer uit elkaar: kop en kom, Christus en een zondaar.

Daarin stel ik me gerust. Dat ik de zaligheid zoek buiten mezelf en dat mijn Zaligmaker liefheb. Kunt u zich daarin geruststellen? Kun jij je daarin geruststellen? Is dat zo? Dan kun je lang niet hebben meegemaakt wat een andere meemaakte. Dan kun je je bekering soms niet meer aanwijzen in je leven, zo op en neer en het lijkt helemaal weg. Ik zie het niet en weet het niet, maar: de Zaligmaker, de Zaligmaker, in Hem zoek ik de zaligheid en dan is Hij de mijne. Daarin kun je je geruststellen. Daarin alleen.

Als je dat niet kunt, dan is er alarm. Met alles wat ik heb of ben, ben ik onbekeerd, mis ik het ware geloof, ben ik onder Gods toorn.

Als je dit mag: je geruststellen daarin dat je de zaligheid in Jezus zoekt en Hem liefhebt als je Zaligmaker. Dan ben je ook een blaadje van de boom. Laten we zeggen de kastanjeboom. Die heeft heel veel

blaadjes en er zijn er geen twee hetzelfde. Elk blaadje is wel weer ietsje anders. Maar je herkent toch direct: dit is een eikeblad, en dat nee, dat is van een hulstboom of een beukeboom. Elke ware gelovige is weer en tikkeltje anders, heeft weer een iets andere levensleiding en iets anders dingen ervaren, maar ze herkent ze allemaal: zij geloven met het hart en hebben hun Zaligmaker lief.

Ze hebben hun Zaligmaker lief: Jezus, Die voor mij stierf, Die Zijn bloed voor mij vergoot. Die Zichzelf voor mij heeft overgegeven en mij heeft gekocht. Die mij heeft mede in de hemel gezet en Die mij bewaakt en altijd leeft om voor mij te bidden. Die mij aannam toen Zijn Vader mij Hem gaf in de eeuwigheid. Die Zich voor mij garant stelde. Die mij heeft liefgehad.

Amen